
Projev prof. JUDr. Václava Pavlíčka, CSc., před Hlávkovou kolejí dne 17. listopadu 2011

Projev prof. JUDr. Václava Pavlíčka, CSc., před Hlávkovou kolejí dne 17. listopadu 2011

Vážený pane prezidente, vážený pane předsedo Ústředního výboru českého svazu bojovníků za svobodu, členové akademických obcí, vážení přítomní.

Dovolte, abych vás jménem pořadatelů přivítal na dnešním shromáždění pořádaném při příležitosti výročí 17. listopadu. Zvlášť rád vítám všechny účastníky protifašistického odboje, zejména studenty vysokých škol z roku 1939. Dále vítám Miroslavu Němcovou, předsedkyni Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Petra Nečase, předsedu vlády ČR, Pavla Rychetského, předsedu Ústavního soudu ČR, Alenu Gajdůškovou, místopředsedkyni Senátu Parlamentu ČR, Karolinu Peake, místopředsedkyni vlády ČR, Alexandra Vondru, ministra vlády ČR, Bohuslava Svobodu, primátora hl. města Prahy, Jiřího Drahoše, předsedu AV ČR, Richarda Hindlse, rektora VŠE, Tomáše Buttů, patriarchu ČCŠH, dále členy diplomatického sboru, jmenovitě Petera Brňu, velvyslance Slovenské republiky v Praze, Danielu Anda Grigore Gitmanu, velvyslankyni Rumunska, Ferdinanda Trauttmansdorffa, velvyslance Rakouské republiky s chotí, Pierra Lévyho, velvyslance Francouzské republiky, Cihad Erginaye, velvyslance Turecké republiky, Detlefa Lingemanna, velvyslance Německé spolkové republiky a představitele švédského království.

Prezident republiky letos ve svém projevu k státnímu svátku 28. října vzpomněl významu tradičních hodnot pro stabilitu a identitu české společnosti a varoval před snahami přepisovat dějiny. Také první prezident československého státu T. G. Masaryk význam tradic připomněl slovy, že státy se udržují těmi ideály, z kterých vzešly. Dějinné zkušenosti tato slova našich prezidentů potvrdila. Za demokratické ideály a tradice demonstrovali 28. října 1939 především příslušníci mladé generace v pražských ulicích, řada z nich byla zraněna nacistickými okupačními jednotkami, smrtelně zraněn byl student Hlávkovy koleje Jan Opletal a zabit dělník Václav Sedláček. Studentští představitelé byli 17. listopadu popraveni, mezi nimi i slovenský intelektuál, který se účastnil protinacistického odporu. Studenti především z kolejí byli odvezeni do koncentračního tábora. Hlávková kolej byla prvním terčem útoku nacistických ozbrojených sil. Opačné hodnoty prosazoval okupační režim. Proto teror rozpoutaný 17. listopadu byl odpovědí okupantů za věrnost demokratickým hodnotám, ke kterým se tehdy český národ a zejména vysokoškoláci přihlásili. Věrnost těmto hodnotám se stala symbolem a pojátkem novodobé české státnosti.

Právě před 70 lety v roce 1941 byl v Londýně prohlášen 17. listopad Mezinárodním dnem studentů na paměť odporu československých vysokoškoláků proti potlačovatelům svobody a věrnosti mladé generace zděděným ideálům svobody, demokracie a humanity. Z Londýna tehdy zazněla výzva, aby se staly tyto události symbolem odporu demokratického světa proti nacistické totalitě. V poválečné době se v různé společenské situaci k těmto hodnotám hlásila mladá československá inteligence.

Věrnost takto interpretovanému významu 17. listopadu jako symbolu boje za svobodu, demokracii a humanitu se projevila i v roce 1989, který přinesl novou etapu ve vývoji české demokratické státnosti. Od té doby generace, která byla hlavním aktérem tehdejšího mocenského převratu vzešlého z mohutných demonstrací, převzala hlavní tíhu odpovědnosti za politické dění ve státě a musí konfrontovat tehdejší ideály a ideály vyjádřené v roce 1939 v souvislosti s bojem proti nacismu a za demokracii se současností.

Česká společnost je v současné době také konfrontována s výzvami, k jakým tradicím se má přihlásit. Zda jsou to demokratické tradice 28. října 1918 a 17. listopadu 1939, které za své převzaly mezinárodní protinacistické síly, nebo tradice právě opačné, které chtějí tuto historii boje českého národa za svobodu a demokracii převrátit a popřít.

Věřím, že ti, kteří se hlásili již po několika generacích k tomuto odkazu demokracie, přihlásili se k nim také v roce 1989, je budou střežit a hájit i nadále. O tom, že se k nim přihlašuje i současná generace studentů, může svědčit také to, že se studentští představitelé před několika roky rozhodli pořádat každoroční vzpomínkové setkání u památníku v Žitné ulici, kde se střelba do demonstrantů stala. Na žádost představitelů Studentské komory Rady vysokých škol vám tlumočím jejich pozvání k tomuto setkání dnes v 10 hodin.

Prosím pana prezidenta, aby na dnešním slavnostním shromáždění pronesl hlavní projev.